

ZÁPIS ze zasedání Studijní komise Akademického senátu FSV UK

čas konání: 10. 3. 2023, 13:00-15:00

místo: online

přítomni: Michal Červinka, Michael Drašar, Tomáš Košek, Magdalena Mouralová, Tomáš Popov, Lucie Poslušná, Daniel Saifrt, Kristýna Sluková, Martin Štoll, Petra Koudelková

host: Malvína Krausz Hladká

1. M. Štoll seznámil přítomné s faktem, že člen komise Michal Smetana mailem 2. 3. 2023 rezignoval.
2. M. Štoll seznámil kolegy s daty zasedání Studijní komise, které vyplynuly z hlasování členů v Doodlu. Jsou uvedeny na konci zápisu.
3. Návrh Opatření děkana, kterým se stanovují obsahové, formální, a technické náležitosti týkající se zpracování a odevzdání závěrečných prací a jejich evidence a zpřístupnění v elektronické podobě

Proděkanka M. Krausz Hladká představila dokument a vysvětlila, že jde o potřebnou aktualizaci. Stávající opatření nereflektuje současnou praxi, resp. situaci.

Členové Studijní komise tento návrh velmi přivítali a v diskusi označili několik terminologických i technických míst k další opravě ("obor" x "studijní program", termín "rigorózní zkouška" místo "státní závěrečná zkouška", disertační práce jako "odborný dokument" apod.) Tato místa si paní proděkanka zaznamenala a ještě je dostane v podobě komentářů od M. Štolla.

M. Červinka se ptal, zda je účelné tento dokument schvalovat nyní, když se chystá novela VŠ zákona, a s největší pravděpodobností pak bude třeba tento dokument znovu upravovat. Paní proděkanka vyjádřila přesvědčení, že "zastaralost" původního opatření je dostatečným důvodem pro jeho nynější aktualizaci. Novela VŠ zákona a její provádění je zatím dost daleko.

M. Červinka a M. Mouralová navrhuje aktualizovat i šablony závěrečných prací, které jsou přílohou. M. Červinka klade otázku, zda je třeba mít šablony i na disertační a zejména rigorózní práce, které považuje nyní spíše za relikty minulosti.

Debata proběhla nad tím, jakým způsobem má být zaneseno v posudcích prací realizované vyjádření o kontrole antiplagiátorským programem a kdy se k němu má pedagog vyjadřovat. M. Štoll uvedl, že na IKSŽ to je jako trvalá součást posudku, vedoucí/oponent musí zaškrtnout políčko, že se seznámil s výsledky antiplagiátorského programu a od shody 5 % se musí vedoucí/oponent vyjádřit. Na dalších institutech je obdobná praxe, nicméně na Studijní komisi byla shoda, že by toto mělo toto opatření konkretizovat.

M. Mouralová je ráda, že je v novém opatření zachována možnost "errata" po obhajobě.

M. Červinka nadnesl otázku, jak je číselně (procentuálně) vyjádřena hodnotící škála A-F. V debatě se účastníci shodli na tom, že není nutné hodnocení stavět na počtu bodů, klíčová je škála A-F.

M. Štoll upozornil na koncepční aspekt, že je v návrhu opatření oslabena role garanta, resp. řada jeho povinností je tu delegována na vedoucího katedry. Vedoucí katedry jistě zajišťuje organizaci státních zkoušek, možná ručí za evidenci tezí v sis apod., garant má (a to i vzhledem k praxi) daleko větší roli - schvaluje teze, schvaluje případné hraniční případy (je-li práce na pomezí akreditováno programem), schvaluje žádost o psaní prací v jiném jazyce, a další věci, které jsou zde přisouzeny vedoucímu katedry. M. Štoll vyzval proděkanku k osobnímu setkání, při kterém by se nad tímto materiálem ve vztahu k pravomocem vedoucí katedry-garant pobavili a vzájemně si tyto sumy pravomocí prodiskutovali.

Proděkanka Krausz Hladká poděkovala za všechny připomínky, konstatovala, že právě taková diskuse byla smyslem předložení návrhu dokumentu. Schůzce s M. Štollem je otevřená.

Závěr jednání tohoto bodu: Není potřeba přijímat usnesení, neboť AS FSV UK tento dokument neschvaluje, jen připomínkuje. Studijní komise bere na vědomí pokračující práci na dokumentu a nabízí další spolupráci na něm.

4. Prohlášení vedení a Akademického senátu k používání AI v akademické práci na FSV UK

Proděkanka M. Krausz Hladká představila návrh Prohlášení a vyjádřila jeho hlavní smysl - dát akademické obci pozitivní signál, že o možnostech AI fakulta ví, a že k nim zaujímá stanovisko, v němž zároveň upozorňuje na limity používání AI v akademických a studijních textech.

Proběhla velká diskuse, která se týkala smyslu tohoto dokumentu. Ukázalo se, že někteří členové Studijní komise od něj čekali zcela něco jiného, tedy stanovení jasných pravidel, jak se v této oblasti chovat, zodpovězení řady otázek, které si kladou jak studenti, tak pedagogové, tak případní členové komisí státních závěrečných zkoušek. Kde je hranice plagiátorství, jak citovat, jaké konsekvence pro studenty vyplývají z užití AI, že přinese nějaké příklady toho, co je akceptovatelné apod. Tento dokument je obecným textem, který neříká opravdu nic jiného, než že "FSV o AI ví." A to je málo.

M. Štoll konstatoval, že je to prohlášení, které nemá definovaného cílového čtenáře - protože studenti o AI vědí také (v tom skutečně žádná nová informace není) a pedagogové či členové hodnotících komisí se z toho nedozvědí, jak se k tomu postavit. Bylo by potřeba vytvořit spíše návod s příklady a vymezením hranic, co je přípustné a co ne.

Proděkanka tento dokument hájila tím, že jde o první krok, kterým dá fakulta skutečně najevo, že o AI a problémech kolem nich ví.

M. Červinka vznesl podnět, aby byl vyvinut tlak na univerzitu a aby byla aktualizovaná brožura o plagiátorství a tam aby byly věci definovány pro celou univerzitu. Velmi nerad by se dostal do situace, že bude (nevědomky) ubližovat studentům tím, že ty, co vytvořili seminárku přes ChatGPT bude chválit a ty, co ji vytvořili vlastními silami, a bude třeba horší, bude hodnotit hůře. Apeloval také na to, aby takový návod a nastavení mantinelů bylo vytvořeno v řádu týdnů, neboť je to aktuální už pro tento semestr a pro závěrečné práce, které budou obhajovány v červnu.

M. Mouralová se domnívá, že takový dokument by měl být spíše pozitivním návodem, s příklady, než jít cestou zákazů.

M. Mouralová poskytla ukázkou z prací studentů, kteří se nad tímto tématem v jedné z jejích hodin zabývali. L. Poslušná poslala odkaz na anglický článek, ve kterém je AI a jeho problémy v akademické sféře trefně popsána.

M. Štoll navrhl, že Studijní komise by v tradici “online kulatých stolů”, které pořádala v minulém a předminulém funkčním období, bylo účelné svolat tento “online kulatý stůl” pro celou akademickou obec, a to co nejrychleji.

Tomáš Košek tento nápad podpořil a uvedl hned několik témat, které by mohly být tématem “kulatého stolu”, a které studenty opravdu zajímají: jak je to s výtahy z jiných textů pro seminární práce a prezentace, jak se postavit ke korekturám - kdy to už je plagiát a kdy není, totéž ve vztahu k rešeršům apod.

L. Poslušná navrhl, aby hostem takového kulatého stolu byl nějaký expert z jiného pracoviště.

Závěr jednání tohoto bodu: Studijní komise navrhuje diskusi nad předloženým dokumentem na Plénu, zda v této podobě je to také “prohlášení AS”, jak je uvedeno v názvu. Je určitě dobré takové prohlášení zveřejnit, ale zároveň je třeba jej doformulovat a zejména dát zřetelně najevo, že jde pouze o obecné prohlášení, a že další kroky, které budou zpřesňovat praxi, v nejbližší době budou následovat.

Studijní komise tímto zve členy akademické obce fakulty k “online kulatému stolu” na téma “Používání AI v akademické práci na FSV UK” na 4. dubna v 16:00.

5. Další termíny zasedání budou (ONLINE)

5. dubna v 9:00

10. května. v 9:00

9. června v 11:00

Zapsal M. Štoll, korektura všichni členové komise